

Forlæns eller baglæns - delte meninger om placeringen under transport

Skal hesten have hovedet eller halen i kørselsretningen ? Der er strid blandt de lærde - og gode argumenter for begge dele

Af Marianne Purup

Hesteinteresserede, der har besøgt Australien, USA eller for den sags skyld England vil have set, at det er blevet almindeligt at transportere heste baglæns, altså med halen i kørselsretningen. Herhjemme er det forsat mest almindeligt, at hesten vender hovedet i kørselsretningen under trailer-transporten - men måske er der grund til at gøre op med denne tradition.

En af dem, der har taget diskussionen op er dyrlæge Carsten Grøndahl Nielsen fra Landbohøjskolen, og han er en varm fortaler for, at vi vender hestene om. I løbet af sommeren vil han indhente erfaringer fra lande, hvor man transporterer hestene omvendt, men allerede nu anbefaler han gerne, at hesten står med hovedet bagud.

- Det væsentligste argument er, at hesten i en opbremsning bedst kan tage fra med bagparten. Det hænger sammen med placeringen af hestens naturlige tyngdepunkt, og det er min erfaring, at heste, der frit kan vende sig, tit vælger at have halen i kørselsretningen, siger han, og nævner et eksempel: - Landbohøjskolen får mange heste bragt ind med kolik. De har ofte smidt sig undervejs, og der synes at være en tendens til, at de smider sig med hovedet væk fra kørselsretningen.

En af de kilder, som Carsten Grøndahl Nielsen ger-

ne citerer, er den amerikanske bog "Current Therapy in Equine Medicine." Heri hedder det: "Indretningen af trailere tager mere og mere sigte på at imødekomme hestens psykiske behov, dens anatomi og dens balancesystem. Derfor designes trailere nu ofte, så det er muligt at anbringe hesten med halen i kørselsretningen og hovedet mod bagudgangen. Til støtte for hesten under kørslen anbringes - efter læsning - en barre i højde med hesten bringe....På trailere, der anvendes til "omvendt" transport, skal akslen flyttes ca. 1,22 meter fremad, idet hestens tyngdepunkt skal befinde sig lige over akslen.

Artiklens forfatter gengiver et forsøg, hvor heste i forskellig psykisk kondition er blevet transporteret "baglæns" i vel-ventilerede trailere over en strækning på 1930 kilometer. Ved ankomsten gennemgik de en veterinær-undersøgelse og var i løbet af en halv time i stand til at gennemføre og vinde krævende discipliner som dressur og showspringning."

- I forbindelse med aflæsningen er det naturligvis også en fordel, at hesten er fri for at bakke ned i det ukendte, tilføjer Carsten Grøndahl Nielsen.

Forpartsdyr

Blandt de eksperter, som er skeptiske overfor den baglæns transport, hesten

med hovedet i er professor Per Schambye. Han siger:

- Jeg opfatter hesten som et forpartsdyr og mener derfor, at den bedst kan tage fra med bringen. Bremses vognen op, vil hesten være i en fortsat bevægelse fremad. Hvis den står med rumpen i kørselsretningen, vil den gå ned i bagkroppen, og det er unaturligt for den. Derfor - og fordi jeg ganske simpelt synes, at det må være ubehageligt at stå med

hovedet ind mod en bagpart - bør den transporteres "forlæns".

- Vil man partout vende hestene om må man huske at foretage de nødvendige ændringer af traileren. Flyttes akslen ikke til en punkt lige under hestens tyngdepunkt, vil det alene få ubehagelige konsekvenser for hesten at blive vendt om. Trailerens tendens til at svaje og slingre øges nemlig når placeringen af hestens

tyngdepunkt er forkert i forhold til akslen, siger han.

Ingen forskel

En af dem, der dagligt transporterer heste over lange strækninger er Eilif Skødt, indehaver af Odense Hestetransport. I hans største bil står seks heste med hovedet i kørselsretningen og tre står omvendt.

- Jeg har ikke erfaret, at der er forskel på hestens stress-niveau eller opførsel, når vi kommer frem. Men umiddelbart vil jeg mene, at det er rarest for hesten at stå med rumpen i kørselsretningen - forudsat naturligvis, at der er en regulær væg foran bringen, så den har noget at støtte sig til mens der køres.

Endnu ikke i Danmark

Det store danske trailerfirmaer Brenderup har ingen aktuelle planer om at fremstille trailere til omvendt transport. I deres nye luksusmodel er der taget alle tænkelige hensyn til hestens velfærd under transporten, men trailer-firmaet har ikke oplevet nogen efterspørgsel efter "omvendt" transport.

- Derimod hænder det, at kunderne gerne vil have en udgang foran, så hesten er fri for at bakke ned. Af tekniske grunde er det desværre er det ikke muligt for os at give en sådan dør en tilstrækkelig højde. Derfor har vi i stedet valgt at lave et meget stort frontvindue, så traileren er lys, og hesten i det mindste ikke behøver at frygte at gå derind, siger Aksel Nielsen fra Brenderup.

Den sidste nye model fra Brenderup er indrettet med hestens velfærd for øje. Firmaet har ingen planer om at fremstille "omvendte" trailere

Heste i topform

Ormekur= Panacur®

Hoechst Danmark A/S
Islevdalvej 110, 2610 Rødovre
Telefon 42 91 26 22

Hoechst

9101-1590